

การฆ่าตัวตายของชาวนาในสังคมไทย: กรณีวิเคราะห์จากข่าวหนังสือพิมพ์

Farmer Suicides in Thai Society: An Analysis of Reported Cases in Thai Newspapers

กาญจนา บุญยัง¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์การฆ่าตัวตาย สภาพปัญหา และชนวนการฆ่าตัวตายของชาวนา โดยรวบรวมข้อมูลจากห้องสมุดข่าวมติชน ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2539 – 31 ธันวาคม 2558 ปรากฏหลักฐานว่ามีชาวนาจำนวน 60 ราย ซึ่งฆ่าตัวตาย พยายามฆ่าตัวตาย หรือฆ่าตัวตายสำเร็จรวมทั้งสิ้น 65 ครั้ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเหตุการณ์การฆ่าตัวตายส่วนใหญ่มักเป็นการฆ่าตัวตายในบ้าน ที่อยู่อาศัย และส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จในการฆ่าตัวตาย วิธีที่ใช้ฆ่าตัวตายมากที่สุด คือ การแขวนคอ รองลงมาคือ กินยาฆ่าแมลง และใช้ปืนยิงตัวเอง โดยมีสาเหตุมาจากสภาพปัญหาที่ชาวนาเผชิญ คือ 1) ขาดรายได้หรือไม่มีเงินในการชำระหนี้ตามกำหนด 2) ขาดเงินทุนทำนา 3) ขาดที่ดินซึ่งเป็นทรัพยากรหลักของชาวนา และ 4) ประสบภัยธรรมชาติ ทำให้เกิดความเสียหายแก่ผลผลิตทางการเกษตรอย่างหนัก ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อรายได้ ในงานวิจัยนี้ได้ชี้ให้เห็นว่า การมีพื้นที่ทางสังคมและการเมืองของชาวนา ที่ประสบกับปัญหาต่าง ๆ จะช่วยลดอุบัติการณ์ของการฆ่าตัวตายได้

Abstract

The purpose of this research is to analyze the situation and causes of farmer suicides. Information for this research was collected from the archives of Matichon Newspaper, focusing on the incidents in 2015. During that period there were 60 farmers who committed suicide. In terms of the number of attempts, however, there were a total of 65 cases. Most of these incidents took place inside the home of the farmers. The most frequently used methods were hanging, self poisoning or shooting. The reasons for the suicides were: 1) not having enough income to pay overdue debts, 2) lack of capital for planting another rice crop, 3) landless or loss of land, and 4) loss of crop due to severe natural disaster. These incidents could have been avoided by providing social or political spaces to the farmers troubled by these problems. Doing so would either increase their will to live or at least make them more carefully consider all other options, thus reducing the incidents of suicides.

คำสำคัญ: การฆ่าตัวตาย ชาวนาฆ่าตัวตาย

Keywords: suicide, farmer suicide

¹ นักศึกษาปริญญาเอก มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทนำ

สถิติขององค์การอนามัยโลกระบุว่า แต่ละปีมีผู้ฆ่าตัวตายสำเร็จมากกว่า 800,000 ราย และพบการฆ่าตัวตายทุกช่วงอายุ ในปี พ.ศ. 2555 การฆ่าตัวตายเป็นสาเหตุการตายอันดับที่ 15 ของโลก และเป็นสาเหตุการตายอันดับสองของผู้ที่มีอายุ 15 – 29 ปี (World Health Organization, 2015) โดยมีอัตราการฆ่าตัวตาย 11.39 รายต่อประชากรหนึ่งแสนคน² ในประเทศไทยการเสียชีวิตจากการฆ่าตัวตายมีแนวโน้มสูงขึ้นโดยมีผู้พยายามฆ่าตัวตายเพิ่มขึ้นจาก 21,195 คนในปี พ.ศ. 2555 เป็น 43,500 คนในปี พ.ศ. 2556 และในจำนวนนี้สามารถฆ่าตัวตายสำเร็จ 3,940 คน เฉลี่ยเดือนละ 328 คน หรือ ในแต่ละวันจะมีผู้ฆ่าตัวตายสำเร็จโดยเฉลี่ย 11 คน (กรมสุขภาพจิต, 2557) แม้เทียบอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จของไทยจะมีอัตราต่ำกว่าภาพรวมของโลก คือ 6.08 ต่อประชากรหนึ่งแสนคน แต่ประเทศไทยมีอัตราการพยายามฆ่าตัวตายสูงถึง 67.14 รายต่อประชากรหนึ่งแสนคน³ การฆ่าตัวตายจึงน่าจะเป็นปัญหาสำคัญทั้งในทางสาธารณสุขและในทางสังคมศาสตร์

สำหรับในสังคมไทยการฆ่าตัวตายที่ได้รับความสนใจจากสังคมในวงกว้างในช่วงเวลาหนึ่ง ได้แก่ การฆ่าตัวตายของชาวนาในช่วงต้นปี พ.ศ. 2557 ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างที่รัฐบาลประสบปัญหาไม่สามารถบริหารงบประมาณมาใช้หมุนเวียนเพื่อจ่ายเงินให้แก่ชาวนาที่เข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าวได้ กระทั่งมีชาวนาที่เข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าวหลายรายฆ่าตัวตาย ซึ่งเป็นจุดที่ทำให้เกิดคำถามย้อนกลับไปในอดีตว่า ที่ผ่านมาสถานการณ์การฆ่าตัวตายของชาวนาเป็นอย่างไร ทั้งนี้สาเหตุที่เลือกสืบค้นจากหนังสือพิมพ์เนื่องจากหนังสือพิมพ์ทำหน้าที่เป็นบันทึกเหตุการณ์ทางสังคมในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ ดังนั้นการค้นหาว่าการฆ่าตัวตายของชาวนาที่ถูกตีพิมพ์เผยแพร่ในอดีตจึงเท่ากับเป็นการเปิดเผยวิถีชีวิตและบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่ชาวนาเผชิญในช่วงเวลานั้น ๆ ด้วยเช่นกัน บทความนี้จึงต้องการนำเสนอข้อมูลการฆ่าตัวตายของชาวนาในรอบ 20 ปีที่ผ่านมา โดยเชื่อว่าจะสามารถสะท้อนสภาพปัญหาทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมที่เกิดขึ้นตามวิถีการผลิตของชาวนาได้

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาเหตุการณ์การฆ่าตัวตาย สภาพปัญหาและชนวนการฆ่าตัวตายของชาวนาในสังคมไทย
2. วิเคราะห์ความเกี่ยวข้องระหว่างเหตุการณ์ สภาพปัญหาและชนวนกระตุ้นการฆ่าตัวตายของชาวนาในสังคมไทย

การทบทวนวรรณกรรม

ในเชิงทฤษฎีการฆ่าตัวตายมีแนวโน้มที่จะถูกอธิบายด้วยมุมมองแบบวิทยาศาสตร์ โดยพบว่างานวิจัยจำนวนมากอยู่ในสาขาจิตเวชศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นต้น ซึ่งงานวิจัยส่วนใหญ่วางอยู่บนฐานคิดทางวิทยาศาสตร์ 2 มุมมอง คือ

1. มุมมองทางชีววิทยาหรือจิตเวชศาสตร์ เชื่อว่าสารเคมีในร่างกายมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การฆ่าตัวตาย โดยสาเหตุที่สำคัญ คือ หนึ่ง ความบกพร่องของสารสื่อประสาทในสมองซึ่งมีผลต่อ

² Census Bureau ของสหรัฐอเมริการะบุว่า ในปี ค.ศ. 2012 โลกมีประชากร 7,022,349,283 คน

³ กระทรวงมหาดไทย ระบุว่า ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2556 ประเทศไทยมีประชากรทั้งสิ้น 64,785,909 ราย

กระบวนการคิด การเรียนรู้ การจำและความรู้สึกให้เปลี่ยนแปลงไป (Mann et. al., 1995 อ้างใน Traskman-Bendz and Mann, 2000) สอง ความผิดปกติของฮอร์โมนจากต่อมไร้ท่อ ซึ่งส่งผลต่อความผิดปกติของอารมณ์ (บุญยภพ สิทธิพรอนันต์, 2550) โดยเพิ่มความรุนแรง ความไม่ยั้งคิด และพฤติกรรมการฆ่าตัวตาย (Muldoon et. al., 1990 and Kaplan et. al., 1994 อ้างใน Traskman-Bendz and Mann, 2000) และ สาม การถ่ายทอดทางพันธุกรรมของโรคซึมเศร้าบางชนิด (บุญยภพ สิทธิพรอนันต์, 2550)

2. มุมมองทางจิตวิทยา อธิบายการฆ่าตัวตายด้วยตัวแปรภายในจิตใจ ตัวแปรทางบุคลิกภาพ และตัวแปรเกี่ยวกับกระบวนการคิด กล่าวคือ ตัวแปรภายในจิตใจ ความรู้สึกเจ็บปวดภายในจิตใจจนทนไม่ได้ของบุคคลบางกลุ่มที่เผชิญการสูญเสียจนนำไปสู่ความโกรธอย่างรุนแรง แต่เมื่อไม่สามารถแสดงความรู้สึกออกมาได้จึงตำหนิและทำร้ายตนเอง (Williams and Pollock, 2000) ซึ่งในเรื่องนี้ Stillion และ Mcdowell (อ้างใน Williams and Pollock, 2000) อธิบายเพิ่มว่า การฆ่าตัวตายเป็นผลลัพธ์ของการต่อสู้ทางจิตของบุคคล (intrapsychic struggle) ในระดับจิตไร้สำนึก (unconscious) จนทำให้แรงขับที่จะมีชีวิตอยู่รอด (Eros) ลดต่ำกว่าแรงขับที่ไม่ต้องการมีชีวิตอยู่ (Thanatos) ขณะที่ Zilboorg (อ้างใน Williams and Pollock, 2000) แย้งว่า การฆ่าตัวตายส่วนมากมีปัจจัยภายนอกที่มากระตุ้นระดับจิตใจ (psychological triggers) ให้ฆ่าตัวตาย เช่น การแค้น ความกลัว เจตนาร้าย ความโกรธ ซึ่งทำให้เกิดการกระทำแบบไม่ยั้งคิด (impulsivity) ทั้งนี้ปัจจัยกระตุ้นความไม่ยั้งคิดจนทำให้ฆ่าตัวตายคือ ความรู้สึกความพ่ายแพ้ ไม่มีทางหลบหนี ไร้ความหวังในอนาคต ซึ่งความไม่ยั้งคิดนี้ถือเป็นหนึ่งในคุณลักษณะทางบุคลิกภาพที่เป็นสาเหตุของการฆ่าตัวตาย (Williams and Pollock, 2000)

ตัวแปรเกี่ยวกับกระบวนการคิด ได้แก่ ภาพการณืคิดแบบแบ่งข้างสองขั้ว (dichotomous thinking) ความคับแคบทางความคิด (cognitive constriction) หรือมีวิธีคิดแบบแข็งตัวไม่ยืดหยุ่น (Neuringer, 1964; Levenson and Neuringer, 1971 อ้างใน Williams and Pollock, 2000) กระบวนการคิดที่ล้มเหลวในการเรียกแผนภาพความทรงจำ (over-general autobiographical memory) เพื่อใช้เป็นทรัพยากรในการแก้ไขปัญหา (William et.al., 1996 อ้างใน Williams and Pollock, 2000) รวมถึงกระบวนการคิดแบบไร้ความหวัง (hopelessness) ล้วนเป็นกระบวนการคิดที่นำไปให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะฆ่าตัวตาย (Williams and Pollock, 2000)

กล่าวได้ว่ามุมมองต่อการศึกษาการฆ่าตัวตายในแบบชีววิทยาหรือจิตเวชศาสตร์ และจิตวิทยาเป็นการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของบุคคล (subjective feature) อันได้แก่ ตัวบุคคลและความรู้สึกของบุคคลทั้งแรงจูงใจ ความตั้งใจ รวมถึงพฤติกรรมจากจิตไร้สำนึก ซึ่ง Stengel (อ้างใน Jacobs, 1982) ชี้ว่า เป็นมุมมองการอธิบายการฆ่าตัวตายที่ไม่ทำให้เกิดความเข้าใจการฆ่าตัวตายมากนัก เนื่องจากในหลายกรณีพบว่าผู้ที่ฆ่าตัวตายมีเหตุผลและมีสติครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนั้น ในบทความนี้จึงต้องการศึกษาการฆ่าตัวตายบนฐานของมุมมองของสังคมวิทยาที่เน้นศึกษาบทบาทของโครงสร้างทางสังคม หรือมิติทางวัฒนธรรมและสังคมต่อพฤติกรรมกรรมการฆ่าตัวตายของชาวนาในสังคมไทย

มุมมองทางสังคมวิทยาต่อการฆ่าตัวตายเชื่อว่าแรงขับของมนุษย์จะถูกขยาย ก่อรูปใหม่ หรือถูกกดทับจากพลังทางสังคม (UnniBille-Brahe, 2000) โดย Emile Durkheim ได้ศึกษาการฆ่าตัวตายโดยเชื่อว่า ปัจเจกบุคคลดำรงอยู่ในสังคมได้เพราะมีการยึดเหนี่ยวและจัดระเบียบจากสังคม การฆ่าตัวตาย

จึงเกิดขึ้นใน 4 ประเภท ได้แก่ 1) การฆ่าตัวตายแบบตัวตนโดดเดี่ยว (egoistic suicide) คือ บุคคลมีภาวะความเป็นปัจเจกสูงมากกระทั่งไม่สามารถผนวกเข้ากับกลุ่มทางสังคมได้จนรู้สึกไม่มั่นคงและอยากฆ่าตัวตาย เช่น การไม่มีลูก การไม่แต่งงาน การนับถือศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ 2) การฆ่าตัวตายแบบพลีชีพเพื่อสิ่งสูงส่ง (altruistic suicide) เป็นการฆ่าตัวตายในกรณีที่บุคคลผนวกรวมเข้ากับสังคมโดยรับเอาระเบียบสังคมมาใช้กำกับตนเองมากเกินไป มักพบในสังคมโบราณ เช่น การฆ่าตัวตายของชาโมโร 3) การฆ่าตัวตายแบบสูญเสียสิ่งยึดเหนี่ยว (anomic suicide) เป็นภาวะที่สังคมขาดการจัดระเบียบปัจเจกมากเกินไป ปัจเจกรู้สึกว่า ตนเองไม่สามารถเชื่อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วได้ ทั้งนี้การฆ่าตัวตายจะสูงขึ้นเมื่อบรรทัดฐานและคุณค่าทางสังคมอ่อนแอเกินกว่าที่จะจัดระเบียบแรงปรารถนาของปัจเจกได้ เช่น เมื่อเกิดเศรษฐกิจตกต่ำหรือเศรษฐกิจเจริญรุ่งเรืองทำให้คนเกิดภาวะไร้เสถียรภาพและนำมาสู่การฆ่าตัวตาย และ 4) การฆ่าตัวตายแบบชะตากำหนด (fatalistic suicide) เป็นการฆ่าตัวตายที่เป็นผลมาจากการจัดระเบียบปัจเจกที่มากเกินไป เช่น การฆ่าตัวตายของทหารที่ได้รับการฝึกอย่างหนักหรือผู้ถูกคุมขังในคุก (Steve Taylor, 1988; พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต, 2555) นอกจากนี้ Makinen (อ้างใน UnniBille-Brahe, 2000) เสนอให้อธิบายการฆ่าตัวตายในลักษณะปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมซึ่งประกอบด้วยความคิด อุดมการณ์ พฤติกรรม แบบแผนประเพณี บรรทัดฐาน ค่านิยม ที่แสดงออกมาในฐานะรูปแบบทางวัฒนธรรมของกลุ่มที่บุคคลดำรงอยู่ ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นการรับรู้และความเข้าใจต่อพฤติกรรมการฆ่าตัวตายที่เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย ขณะที่ Ferenc Moksony (2001; 2003) ให้ความสำคัญกับระเบียบทางสังคมและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ อันได้แก่ องค์ประกอบด้านเสถียรภาพทางสังคม เครือข่ายทางสังคม และความสอดคล้องทางสังคม โดยชี้ว่าแนวโน้มการฆ่าตัวตายจะสูงขึ้นหากสังคมขาดเสถียรภาพ ขาดปฏิสัมพันธ์ภายในสังคม และมีความแปลกแยกในสังคมอันเป็นผลเกี่ยวเนื่องกับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการทำความเข้าใจการฆ่าตัวตายในทางสังคมศาสตร์จึงให้ความสำคัญกับมิติทางสังคม เศรษฐกิจการเมือง รวมถึงวัฒนธรรมซึ่งเป็นบริบทแวดล้อมในขณะที่ชาวนาดำรงอยู่อันเป็นเงื่อนไขให้ชาวนาารู้สึกแปลกแยกและตัดสินใจฆ่าตัวตาย

สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับชาวนาในสังคมไทย จากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยเกี่ยวกับชาวนาพบว่า ที่ผ่านมามีงานวิจัยมุ่งตอบคำถามเกี่ยวกับ 1) แนวทางการแก้ปัญหาการผลิตและการพัฒนาเทคนิควิธีในการผลิตโดยมีแนวโน้มเสนอให้ชาวนาให้ความสำคัญกับวิถีการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์หรือเทคโนโลยีแบบชีวภาพ เช่น วิทยาการผสมใหม่ในการทำนาข้าว การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ในการทำนา การทำนาในวิถีเกษตรกรรมยั่งยืน เป็นต้น 2) ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากภาวะหนี้สินและทางออกเชิงการตลาดของชาวนา 3) ผลกระทบเชิงนโยบายและกฎหมาย เช่น ผลกระทบต่อชาวนาจากนโยบายการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ที่ดิน และ 4) การเปลี่ยนแปลงทางสังคมของชาวนาผ่านมุมมองทางสังคมวิทยาที่ชี้ให้เห็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรแบบดั้งเดิมสู่การเป็นแรงงานในภาคอุตสาหกรรมและสังคมชาวนาที่พึ่งพาระบบทุนนิยม

ขณะที่งานวิจัยเกี่ยวกับที่ดินซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาวนา พบว่า งานวิจัยในกลุ่มนี้มุ่งตอบคำถามเกี่ยวกับ 1) ประวัติศาสตร์และการเปลี่ยนแปลงการถือครองที่ดินในประเทศไทย 2) ความขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดินในมิติต่าง ๆ เช่น มิติตัวแสดง ได้แก่ รัฐ ประชาชน หรือในเชิงกระบวนการจัดสรรที่ดิน 3) ศึกษาความขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดินด้วยมุมมองเชิงโครงสร้างทางนโยบาย กฎหมาย เศรษฐกิจ

และสังคม 4) ศึกษาการกระจายอำนาจในการจัดการทรัพยากรของชุมชน และการเคลื่อนไหวของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดิน และ 5) แนวทางแก้ไขความขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดิน ด้วยการกำหนดยุทธศาสตร์การใช้ที่ดินและการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมทำให้ทราบว่าที่ผ่านมาวรรณกรรมเกี่ยวกับชาวนาไม่ได้ให้ความสนใจเชิงข้อเท็จจริงและเหตุการณ์การฆ่าตัวตายของชาวนา

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวกับการฆ่าตัวตายในมุมมองทางสังคมศาสตร์ พบว่า เป็นการศึกษาประเด็น 1) กฎหมายเกี่ยวกับผู้ที่เป็นโรคจิตเวชเปรียบเทียบกับ 2) บทบาทของครอบครัวหรือโรงเรียนในการดูแลและป้องกันการกลับมาฆ่าตัวตายซ้ำ และ 3) สถานการณ์การฆ่าตัวตายของประชากรกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งในกลุ่มที่สามนี้มีงานวิจัยจำนวนหนึ่งที่ศึกษาการฆ่าตัวตายจากสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งบทความนี้ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดประเด็นในการนำเสนอของบทความนี้ได้แก่ งานวิจัยของ Rujipak (2000) ศึกษาเกี่ยวกับการฆาตกรรมผู้อื่นแล้วฆ่าตัวตายตาม ตัวแปรที่งานวิจัยสนใจ ได้แก่ 1) ลักษณะของปัจจัยส่วนบุคคลที่ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ศาสนา สถานที่ ช่วงเวลา วันของสัปดาห์ เดือน 2) ปัจจัยเชิงวิธีการ ซึ่งรวมถึง วิธีการที่ใช้ในการฆ่า และ 3) ปัจจัยเชิงสาเหตุ ส่วนงานวิจัยของ พันธุ์ภา เหมือนเพชร (2554) ได้ศึกษาการฆ่าตัวตายจากหนังสือพิมพ์รายวัน ซึ่งมีตัวแปรที่ใช้ในการจำแนกเนื้อหาข่าว คือ สาเหตุการฆ่าตัวตาย ลักษณะทางประชากร อันได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา วิธีการฆ่าตัวตาย สถานที่ ผลลัพธ์ รวมถึงความถี่และระยะห่างของการรายงานข่าวการฆ่าตัวตาย ดังนั้นในบทความชิ้นนี้ จึงต้องการนำเสนอข้อเท็จจริงเชิงสถิติเกี่ยวกับข้อมูลเชิงประชากร เหตุการณ์การฆ่าตัวตายของชาวนา ประเภทการฆ่าตัวตาย สภาพปัญหาและชนวนการฆ่าตัวตายของชาวนา เพื่อสะท้อนว่าสังคมไทยเล่าเรื่องการฆ่าตัวตายของชาวนาอย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้กรอบแนวคิดและวิเคราะห์การฆ่าตัวตายบนฐานคิดทางสังคมวิทยา ทั้งนี้การฆ่าตัวตายในที่นี้หมายความว่าความรวมถึง การขู่ว่าจะฆ่าตัวตาย การพยายามฆ่าตัวตาย และการฆ่าตัวตายสำเร็จ โดยประเด็นที่ต้องการศึกษาได้แก่ 1) เหตุการณ์การฆ่าตัวตายของชาวนา ปี เดือน ประสบการณ์การฆ่าตัวตาย อายุ วิธีการ สถานที่ รูปแบบการเคลื่อนไหวทางการเมือง ประเภทการฆ่าตัวตาย และ 2) สภาพปัญหาและชนวนการฆ่าตัวตายของชาวนา

ระเบียบวิธีวิจัย

หน่วยในการวิเคราะห์ ได้แก่ เหตุการณ์การฆ่าตัวตายของชาวนาซึ่งปรากฏเป็นข่าวในสื่อสิ่งพิมพ์ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2539 – 31 ธันวาคม 2558 โดยการค้นหาข่าวจะสืบค้นจากฐานข้อมูลของห้องสมุดมติชน (Matichon E-library) โดยใช้คำสำคัญในการค้นหาคือ “ชาวนา” และ “ฆ่าตัวตาย” กับ “ชาวนา” และ “รัฐ” เพื่อค้นหาเหตุการณ์ที่ผู้ประกอบอาชีพชาวนาฆ่าตัวตายในแต่ละปี สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเพื่อจำแนกเนื้อหาของข่าวตามประเด็นในการศึกษา ได้แก่ 1) เหตุการณ์การฆ่าตัวตายของชาวนา ปี เดือน ประสบการณ์การฆ่าตัวตาย อายุ วิธีการ สถานที่ รูปแบบการเคลื่อนไหวทางการเมือง ประเภทการฆ่าตัวตาย และ 2) สภาพปัญหาและชนวนการฆ่าตัวตายของชาวนา สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลและความเกี่ยวข้องระหว่างเหตุการณ์การฆ่าตัวตาย

สภาพปัญหาและชนวนการฆ่าตัวตายกับประเภทของการฆ่าตัวตายใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติพรรณนาในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

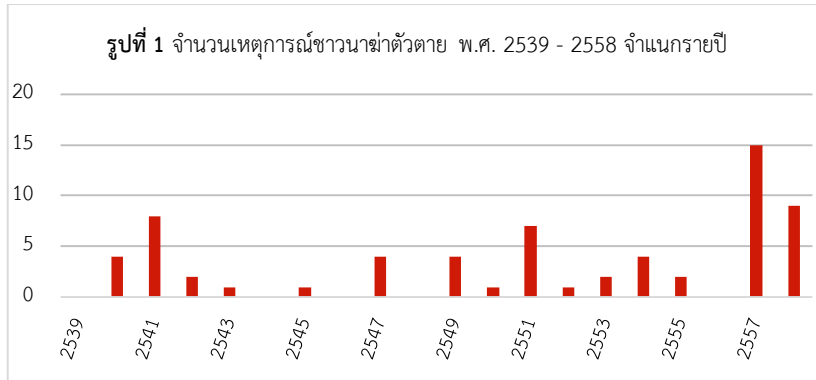
เพื่อเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจของสื่อมวลชนในเรื่องการฆ่าตัวตายของชาวนางานวิจัยนี้จะเริ่มต้นด้วยการนำเสนอข้อมูลทางสถิติของการลงข่าวเหตุการณ์ดังกล่าว จากตัวเลขที่เสนอ

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข่าวฆาตกรรมที่ลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ จำแนกตามชื่อหนังสือพิมพ์

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน (n=65)	ร้อยละ	ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน (n=65)	ร้อยละ
ข่าวสด	18	27.7	กรุงเทพธุรกิจ	6	9.2
ไทยรัฐ	18	27.7	คม ชัด ลึก	6	9.2
ไทยโพสต์	16	24.6	แนวหน้า	6	9.2
มติชน	15	23.1	ผู้จัดการรายวัน	6	9.2
เดลินิวส์	11	16.9	โพสต์ทูเดย์	5	7.7
สยามรัฐ	11	16.9	สยามโพสต์	3	4.6
บ้านเมือง	10	15.4	ฐานเศรษฐกิจ	1	1.5

ตารางที่ 1 ชี้ให้เห็นว่า ในจำนวนเหตุการณ์ของการฆ่าตัวตายทั้งหมด 65 ครั้ง มีเพียงไม่ถึง 1 ใน 3 เท่านั้น ที่ได้รับความสนใจจากสื่อมวลชน โดยหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์ข่าวสด จะให้ความสนใจกับเหตุการณ์นี้มากที่สุด รองลงมาคือ ไทยโพสต์และมติชน ตามลำดับ ขณะที่หนังสือพิมพ์อื่น ๆ นำเสนอข่าวฆาตกรรมน้อยกว่าร้อยละ 20 ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (ตารางที่ 1) โดยหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและข่าวสด ถือเป็นหนังสือพิมพ์รายวันซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์แนวประชานิยม (popular newspaper) ที่มุ่งเน้นการนำเสนอข่าวเร้าอารมณ์หรือข่าวที่คนธรรมดาทั่วไปให้ความสนใจ ทั้งยังเป็นหนังสือพิมพ์ที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายและมียอดจำหน่ายสูงกว่าหนังสือพิมพ์กลุ่มอื่น

เมื่อนำเหตุการณ์ฆาตกรรมฆ่าตัวตาย พ.ศ. 2539 – 2558 มาจำแนกเป็นรายปี พบว่า ปี 2557 มีจำนวนฆาตกรรมฆ่าตัวตายมากที่สุด คือ 15 ราย รองลงมาคือ ปี 2558, 2541 และ 2551 โดยมีจำนวนข่าว 9, 8 และ 7 รายตามลำดับ โดยเงื่อนไขทางเศรษฐกิจและสังคมในช่วงปีดังกล่าว ได้แก่ ปี 2557 คือ มีความล่าช้าในการจ่ายเงินให้แก่ชาวนาที่เข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าว ปี 2558 ชาวนาประสบปัญหาภัยแล้ง ปี 2541 เป็นช่วงเวลาหลังวิกฤติเศรษฐกิจ ปี 2540 ชาวนามีปัญหาที่ดินทับซ้อนโดยเฉพาอย่างยิ่งกับรัฐ และมีต้นทุนการทำงานสูงขึ้นภายหลังจากการลดค่าเงินบาท และในปี 2551 เป็นปีที่ราคาข้าวในตลาดโลกมีราคาปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็วแต่ชาวนาที่ฆ่าตัวตายกลับประสบปัญหาในการทำนา เช่น เหลือกระแจะ หรือโรงสีกดราคา (รูปที่ 1)

เมื่อจำแนกเหตุการณ์ฆาตกรรมฆ่าตัวตายเป็นรายเดือน พบว่า เดือนกันยายน – ตุลาคม เป็นเดือนที่มีจำนวนฆาตกรรมฆ่าตัวตายสูงกว่าช่วงเวลาอื่น รองลงมาคือ เดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม สำหรับเดือนที่ไม่มีเหตุการณ์ฆาตกรรมฆ่าตัวตายเลยตลอดระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมา คือ เดือนสิงหาคม (รูปที่ 2) สำหรับกำหนดที่ฆาตกรส่วนใหญ่จะต้องชำระเงินกู้ให้แก่สถาบันการเงิน (ธ.ก.ส.) ได้แก่ เดือนมิถุนายน มิถุนายน กันยายน และธันวาคม ซึ่งจากข้อมูลตามเนื้อหาพบว่า เดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม เป็นเวลาที่ยาวนานถึงกำหนดที่ฆาตกรต้องชำระเงินกู้ให้แก่สถาบันการเงิน โดยเฉพาะ ธ.ก.ส. ส่วนเดือนกันยายน – ตุลาคม โดยปกติแล้วเป็นช่วงที่ฆาตกรส่วนใหญ่อยู่ระหว่างทำนาและต้นข้าวกำลังเติบโต แต่ก็ยังเป็นช่วงเวลาที่มักพบอุปสรรคในการทำนา เช่น น้ำท่วม แผลงศัตรูพืชระบาด เป็นต้น

จากการสำรวจข่าวจากหนังสือพิมพ์ย้อนหลัง 20 ปี (พ.ศ. 2539 – 2558) พบว่า เหตุการณ์ที่ฆาตกร ชู่ว่าจะฆ่าตัวตาย หรือพยายามฆ่าตัวตาย และฆ่าตัวตายสำเร็จ เกิดจากฆาตกรจำนวน 60 คน โดยภูมิลำเนาส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 21 ราย รองลงมาคือภาคเหนือ ภาคตะวันตก ภาคกลาง ภาคตะวันออก จำนวน 17, 9, 7, 4 ราย ตามลำดับ โดยกรุงเทพฯและปริมณฑล เป็นพื้นที่ที่มีฆาตกรฆ่าตัวตายน้อยที่สุด คือจำนวน 2 ราย ในจำนวนผู้ที่ฆ่าตัวตายนี้นักวิจัยมีความพยายามฆ่าตัวตายมากกว่า 1 ครั้ง จึงทำให้มีอุบัติการณ์ของการฆ่าตัวตายรวมกันเป็นจำนวนทั้งสิ้น 65 ครั้ง โดยในจำนวนเหตุการณ์ฆ่าตัวตาย 65 ครั้ง เป็นการกระทำโดยผู้ที่ไม่เคยมีประสบการณ์ฆ่าตัวตาย 56 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 86.2 ทั้งนี้ฆาตกรที่ฆ่าตัวตายส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.8 และเพศหญิง ร้อยละ 29.2

ชาวนาที่ฆ่าตัวตายส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 46 – 55 ปี ร้อยละ 38.1 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 56 – 65 ปี และ 36 – 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.8 และ 19.1 ตามลำดับ โดยชาวนาที่ฆ่าตัวตายมีที่อายุน้อยที่สุดคือ 25 ปี และอายุมากที่สุดคือ 71 ปี วิธีการฆ่าตัวตายที่ชาวนาจำนวนมากใช้ คือ การแขวนคอ รองลงมาคือ ดื่มยาฆ่าแมลงหรือกินสารพิษ และใช้ปืน ตามลำดับ สถานที่ที่ชาวนาเลือกฆ่าตัวตายมากที่สุดคือในบ้าน รองลงมา คือ สถานที่ราชการหรือบริเวณใกล้เคียง ซึ่งได้แก่ ทำเนียบรัฐบาล ศูนย์บริการประชาชน โดยชาวนาส่วนใหญ่ที่ฆ่าตัวตายไม่มีการเคลื่อนไหวเรียกร้องกับหน่วยงานรัฐ และเหตุการณ์การฆ่าตัวตายของชาวนาส่วนใหญ่เป็นการฆ่าตัวตายสำเร็จ รองลงมาคือ ขู่ว่าจะฆ่าตัวตาย และพยายามฆ่าตัวตาย ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของชาวนาฆ่าตัวตายจำแนกตามเหตุการณ์การฆ่าตัวตาย

	เหตุการณ์การฆ่าตัวตาย	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนครั้งของการฆ่าตัวตาย (n=65)	1 ครั้ง	60	92.3
	2 ครั้ง	4	6.16
	3 ครั้ง	1	1.5
อายุขณะฆ่าตัวตาย (n=63)	ไม่เกิน 35 ปี	6	9.5
	36 - 45 ปี	12	19.1
	46 - 55 ปี	24	38.1
	56 - 65 ปี	15	23.8
	มากกว่า 65 ปี	6	9.5
	อายุขณะฆ่าตัวตายเฉลี่ย = 50 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 11.27 ปี		
อายุน้อยที่สุด 25 ปี อายุมากที่สุด 71 ปี			
วิธีการที่ใช้ฆ่าตัวตาย (n=65)	แขวนคอ	30	46.2
	ดื่ม/กิน สารพิษ, ยาฆ่าแมลง	13	20.0
	ใช้ปืนยิงตัวเอง	12	18.5
	ปีนขึ้นที่สูง เช่น แท็งก์น้ำ ต้นไม้	4	6.2
	รถไฟ		
	ประกาศด้วยวาจา/จดหมาย	3	4.6
	ใช้อาวุธทำร้ายตัวเอง ได้แก่ มีด	2	3.1
	ระเบิด		
	ใช้ความร้อน (จุดไฟเผาตัวเอง)	1	1.5

ตารางที่ 2 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของชานาฆ่าตัวตายจำแนกตามเหตุการณ์การฆ่าตัวตาย

เหตุการณ์การฆ่าตัวตาย		จำนวน	ร้อยละ
สถานที่ฆ่าตัวตาย (n=65)	ภายในบ้าน	43	66.2
	สถานที่ราชการ/บริเวณใกล้เคียง	10	15.4
	บริเวณทุ่งนา กระต้อม ต้นไม้ที่ทุ่งนา	5	7.7
	บริเวณบ้าน (แท่งค้ำน้ำ, ต้นไม้)	4	6.2
	ที่สาธารณะ(รถไฟ)	1	1.5
	ไม่ระบุ	2	3.1
รูปแบบการเคลื่อนไหว (n=65)	เคลื่อนไหวคนเดียว	6	9.2
	เคลื่อนไหวเป็นกลุ่ม	8	12.3
	ไม่พบข้อมูลว่ามีการเคลื่อนไหว	51	78.5
ประเภทการฆ่าตัวตาย (n=65)	ฆ่าตัวตาย	9	13.9
	พยายามฆ่าตัวตาย	6	9.2
	ฆ่าตัวตายสำเร็จ	50	76.9

เมื่อวิเคราะห์สาเหตุของการฆ่าตัวตาย พบว่า ทุกรายประสบกับปัญหาเศรษฐกิจเป็นหลัก พบว่า 4 ใน 5 ของชานาฆ่าตัวตายเผชิญกับภาวะหนี้สิน ในจำนวนนี้เกือบครึ่งหนึ่งเป็นลูกหนี้ของ ธ.ก.ส. ที่เหลืออีกประมาณครึ่งหนึ่งเป็นลูกหนี้ของนายทุนเงินกู้ยืมในระบบ นอกจากนี้ชานา 1 ใน 5 ประสบปัญหาไม่ได้รับเงินจากโครงการรับจำนำข้าว และมีปริมาณน้ำไม่เหมาะสมสำหรับทำนา รองลงมา คือ ปัญหาทำนา ที่ดินที่ใช้ทำนาเป็นที่ดินทับซ้อนหรือเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์หรืออยู่ในเขตป่าสงวนหรือเป็นที่อุทยานแห่งชาติ บางรายทำนาในที่ดินของทหารหรือของเพื่อนบ้าน ซึ่งจากสภาพปัญหาดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า ที่ผ่านมาชานาเผชิญกับปัญหาใน 4 กลุ่มหลัก ๆ คือ 1) ขาดรายได้ในการชำระหนี้ 2) ขาดเงินทุนทำนาและดำรงชีวิต 3) ขาดที่ดินซึ่งเป็นทรัพยากรหลักในการทำนา และ 4) ประสบกับภัยธรรมชาติรุนแรงเกินกว่าสภาพปกติ เช่น น้ำท่วม น้ำแล้ง หรือประสบกับปัญหาโรคพืชหรือมีการระบาดของแมลงศัตรูพืช

สำหรับชนวนหรือสาเหตุของการฆ่าตัวตาย ซึ่งเกิดขึ้นอย่างฉับพลัน ทันที และเป็นสาเหตุหลักที่กระตุ้นให้ชานาฆ่าตัวตายมากที่สุดคือ การไม่มีเงินชำระหนี้ตามกำหนด โดยเฉพาะเมื่อสถาบันการเงินหรือเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ติดตามทวงหนี้ รองลงมาคือ ไม่มีเงินใช้จ่ายในครัวเรือนหรือเพื่อลงทุนทำนารอบใหม่ ภายหลังจากความผิดหวังจากการทำนา (น้ำท่วม ภัยแล้ง โรคระบาด แมลงศัตรูพืช) และมีอาการเครียด ซึม ปวดหัวหรือมีอาการเวียนหัวอย่างรุนแรง สำหรับปัญหาอื่น ๆ เป็นเพียงปัญหาที่เกิดขึ้นควบคู่กับปัญหาหลักแต่ไม่ใช่สาเหตุหลักตามลำดับที่จะกระตุ้นให้ชานาคิดฆ่าตัวตายในทันที (ดูตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของชาวนาฆ่าตัวตายจำแนกตามสภาพปัญหาและชนวนการฆ่าตัวตาย

ปัญหาและสาเหตุการฆ่าตัวตายของชาวนา	จำนวน	ร้อยละ
มีหนี้สินมาก	53	81.5
ไม่ได้รับเงินจากโครงการรับจำนำข้าว	13	20.0
ปริมาณน้ำไม่เหมาะสม (น้ำท่วม ไม่มีน้ำทำนา)	13	20.0
ขาดทุนจากการทำนา (ต้นทุนสูง, ราคาข้าวตกต่ำ, โรคภัยครา, ผลผลิตลดลง)	12	18.5
ที่ดินทับซ้อน	12	18.5
ถูกยึดที่ดินจากนายทุน, ธนาคาร	10	15.4
รายได้ไม่พอใช้	6	9.2
เรียกร้องกับรัฐแล้วไม่ได้รับการแก้ไข	5	7.7
ถูกติดตามทวงหนี้	3	4.6
ภัยธรรมชาติ (โรคระบาดในนาข้าว แมลงศัตรูพืช)	2	3.1
ไม่มีเงินใช้จ่ายในครัวเรือน/ลงทุนทำนารอบใหม่	16	24.6
ผิดหวังจากการทำนา (น้ำท่วม ภัยแล้ง โรคระบาด แมลงศัตรูพืช)	15	23.1
เครียด ซึม ปวดหัว/เวียนหัวอย่างรุนแรง	15	23.1
รัฐแก้ปัญหาล่าช้า (ขณะประท้วงเจ้าหน้าที่ไม่สนใจ/ ปัญหาไม่ถูกแก้ไข/ ผิดหวังจากการเจรจา)	13	20.0
ราคาข้าวตก/ขายขาดทุน	7	10.8
ปัญหาภายในครอบครัว	6	9.2
ดื่มสุรา	3	4.6
ตำรวจ/ศาลเรียก	2	3.1

หมายเหตุ ชาวนาคนหนึ่งประสบกับปัญหาได้มากกว่าหนึ่งปัญหา

เมื่อวิเคราะห์ถึงลักษณะของชาวนาที่ฆ่าตัวตายตามประเภทของการฆ่าตัวตาย พบว่า ในกรณีการฆ่าตัวตายสำเร็จ ชาวนาที่อายุไม่เกิน 35 ปี จะฆ่าตัวตายสำเร็จทั้งหมด รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 36 – 45 ปี และ 46 – 55 ปี ตามลำดับ วิธีการฆ่าตัวตายที่ชาวนาใช้ฆ่าตัวตายได้สำเร็จ คือ การใช้ปืนยิงตัวเอง รองลงมาคือ การแขวนคอ และกินสารพิษหรือยาฆ่าแมลง ตามลำดับ และเป็นที่น่าสนใจว่าชาวนาที่ไม่มีการเคลื่อนไหวเรียกร้องกับรัฐหรือหน่วยงานต่าง ๆ ฆ่าตัวตายสำเร็จมากที่สุด (ดูในตารางที่ 4) แสดงให้เห็นว่า “เวลา” “วิธีการ” และ “พื้นที่” เป็นเงื่อนไขสำคัญของการฆ่าตัวตาย กล่าวคือ หากชาวนามีพื้นที่ในการต่อรองเพื่อบรรเทาความรุนแรงของสภาพปัญหาเป็นไปได้อย่างการฆ่าตัวตายมีแนวโน้มจะสำเร็จลดลง ทั้งนี้ความเสี่ยงของชาวนาที่จะฆ่าตัวตายสำเร็จคือ การใช้วิธีการฆ่าที่มีประสิทธิภาพในการทำลายชีวิต

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของอายุและเหตุการณ์จำแนกตามประเภทการฆ่าตัวตายของชาวนา

		ประเภทของการฆ่าตัวตาย (ร้อยละ)			รวม
		เชื่อว่าฆ่าตัวตาย	พยายามฆ่าตัวตาย	ฆ่าตัวตายสำเร็จ	
อายุขณะฆ่าตัวตาย (n=63)	ไม่เกิน 35 ปี	0 (0.0)	0 (0.0)	6 (100.0)	6 (100.0)
	36 - 45 ปี	1 (8.3)	0 (0.00)	11 (91.7)	12 (100.0)
	46 - 55 ปี	2 (8.3)	2 (8.3)	20 (83.3)	24 (100.0)
	56 - 65 ปี	4 (26.7)	3 (20.0)	8 (53.3)	15 (100.0)
	มากกว่า 65 ปี	1 (16.7)	1 (16.7)	4 (66.7)	6 (100.0)
วิธีการ (n=65)	แขวนคอ	1 (3.3)	1 (3.3)	28 (93.3)	30 (100.0)
	ดื่ม/กินสารพิษ/ยาฆ่าแมลง	1 (7.7)	4 (30.8)	8 (61.5)	13 (100.0)
	ใช้ปืนยิงตัวเอง	0 (0.0)	0 (0.0)	12 (100.0)	12 (100.0)
	ปีนขึ้นที่สูงเพื่อกระโดด	2 (50.0)	1 (25.0)	1 (25.0)	4 (100.0)
	ประกาศด้วยวาจา/จดหมาย	3 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (100.0)
	ใช้อาวุธทำร้ายตัวเองได้แก่ มีด ระเบิด	2 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (100.0)
	ใช้ความร้อน (ไฟเผาตัว)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (100.0)	1 (100.0)
	รูปแบบการเคลื่อนไหวคนเดียว	4 (66.7)	0 (0.00)	2 (33.3)	6 (100.0)
	เคลื่อนไหวเป็นกลุ่ม	3 (37.5)	2 (25.0)	3 (37.5)	8 (100.0)
	ไม่มีการเคลื่อนไหว	2 (3.9)	4 (7.8)	45 (88.3)	51 (100.0)

เมื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาจำแนกตามประเภทของการฆ่าตัวตาย พบว่า ชาวนาที่ได้รับเงินจากโครงการรับจำนำข้าวล่าช้าและชาวนาที่ถูกติดตามทวงหนี้ฆ่าตัวตายสำเร็จทั้งหมด ขณะที่ 4 ใน 5 ของชาวนาที่มีปัญหาเกี่ยวกับปริมาณน้ำ ทำนาขาดทุน ถูกยึดที่ดิน จะฆ่าตัวตายสำเร็จ โดยชาวนาที่มีหนี้สินอื่นๆ คือ กองทุนหมู่บ้านและสหกรณ์จะฆ่าตัวตายสำเร็จทั้งหมด ขณะที่ผู้ที่เป็นหนี้กับ ธ.ก.ส. มีสัดส่วนการฆ่าตัวตายสำเร็จสูงกว่าผู้ที่เป็นหนี้ธนาคารอื่น สำหรับชนวนการฆ่าตัวตาย พบว่า ชาวนาที่มีอาการเครียด ซึม ปวดหัวหรือเวียนศีรษะอย่างรุนแรง ราคาข้าวตก ขาดทุน และชาวนาที่ดื่มสุราจะฆ่าตัวตายสำเร็จทั้งหมด (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของสภาพปัญหาและชนวนการฆ่าตัวตายจำแนกตามประเภทการฆ่าตัวตาย

		ประเภทของการฆ่าตัวตาย (ร้อยละ)			รวม
		เชื่อว่าจะฆ่าตัวตาย	พยายามฆ่าตัวตาย	ฆ่าตัวตายสำเร็จ	
สภาพ	หนี้สิน	6 (11.3)	4 (7.6)	43 (81.1)	53 (100.0)
ปัญหา*	ไม่ได้รับเงินโครงการรับจำนำข้าว	0 (0.0)	0 (0.0)	13 (100.0)	13 (100.0)
	ปริมาณน้ำไม่เหมาะสม	2 (15.4)	0 (0.00)	11 (84.6)	13 (100.0)
	ขาดทุนจากการทำนา	1 (8.3)	1 (8.3)	10 (83.4)	12 (100.0)
	ที่ดินทับซ้อน	6 (50.00)	4 (33.3)	2 (16.7)	12 (100.0)
	ถูกยึดที่ดิน	2 (20.0)	0 (0.0)	8 (80.0)	10 (100.0)
	รายได้ไม่พอใช้	0 (0.0)	2 (33.3)	4 (66.7)	6 (100.0)
	เรียกร้องกับรัฐแล้วไม่ได้รับการแก้ไข	3 (60.0)	1 (20.0)	1 (20.0)	5 (100.0)
	ถูกติดตามทวงหนี้	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (100.0)	2 (100.0)
	ภัยธรรมชาติ (โรค/แมลง)	1 (50.0)	0 (0.0)	1 (50.0)	2 (100.0)
	อื่นๆ	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (100.0)	3 (100.0)
หนี้สิน*	หนี้สิน ธ.ก.ส.	1 (4.0)	1 (4.0)	23 (92.0)	25 (100.0)
(n=38)	หนี้สินนอกระบบ	3 (18.7)	1 (6.3)	12 (75.0)	16 (100.0)
	หนี้สินอื่นๆ	0 (0.0)	0 (0.0)	6 (100.0)	6 (100.0)
ชนวน	ไม่มีเงินชำระหนี้ตามกำหนด/	3 (15.0)	1 (5.0)	16 (80.0)	20 (100.0)
กระตุ้น	ถูกติดตามทวงหนี้				
ให้ฆ่าตัว	ไม่มีเงินใช้จ่าย/ลงทุนทำนา	0 (0.0)	1 (6.3)	15 (93.7)	16 (100.0)
ตาย*	ผิดหวังจากการทำนา	3 (20.0)	0 (0.0)	12 (80.0)	15 (100.0)
	เครียด ซึม ปวดหัว/เวียนศีรษะ	0 (0.0)	0 (0.0)	15 (100.0)	15 (100.0)
	อย่างรุนแรง				
	รัฐแก้ปัญหาล่าช้า	6 (46.1)	3 (23.1)	4 (30.8)	13 (100.0)
	ราคาข้าวตก/ขายขาดทุน	0 (0.0)	0 (0.0)	7 (100.0)	7 (100.0)
	ปัญหาภายในครอบครัว	0 (0.0)	1 (16.7)	5 (83.3)	6 (100.0)
	ดื่มสุรา	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (100.0)	3 (100.0)

* 1 เหตุการณ์เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้พบว่า การฆ่าตัวตายของชาวนาที่ปรากฏเป็นข่าวหนังสือพิมพ์ตั้งแต่ พ.ศ. 2539 – 2558 เป็นการฆ่าตัวตายของชาวนาที่เกี่ยวข้องกับ เหตุการณ์ พื้นที่ เวลา และวิธีการ กล่าวคือ 1) เป็นเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาชีวิตที่ชาวนาเผชิญ ซึ่งมีลักษณะเป็นปัญหาที่ไม่ปกติตามวิถีการดำรงชีพของชาวนา กล่าวคือ เป็นปัญหาอันมีผลสืบเนื่องมาจากความผิดพลาดทางด้านนโยบายของรัฐ ส่งผลให้ชาวนารู้สึกช็อค และไม่สามารถที่จะเผชิญปัญหาด้วยตนเองได้ตามลำพังต่อไป 2) ในบางรายที่แก้ปัญหาโดยวิธีการต่อรองหรือเรียกร้องจากรัฐ จะพบว่า หรือมีพื้นที่ให้ชาวนาเรียกร้องการช่วยเหลือจากรัฐ หรือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สัดส่วนของการฆ่าตัวตายสำเร็จจะลดลงอย่างเห็นได้ชัดเจน 3) การตัดสินใจฆ่าตัวตายของชาวนา เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรวดเร็วมากส่วนหนึ่งเกิดมาจากชาวนามีเวลาในการเผชิญปัญหาที่เกี่ยวข้องกับทั้งเหตุการณ์และพื้นที่น้อยมาก โดยยิ่งระยะเวลาในการเผชิญปัญหาเฉพาะที่ผิดคาดจากวิถีปกติสั้นลงความเสี่ยงที่จะเกิดจนวนให้ฆ่าตัวตายจะยิ่งเร็วขึ้น ซึ่งการมีพื้นที่ต่อรองผลประโยชน์หรือเรียกร้องความช่วยเหลือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะเพิ่มระยะเวลาในการจัดการกับปัญหาและชะลอการฆ่าตัวตายสำเร็จหรือเปลี่ยนการฆ่าตัวตายสำเร็จเป็นเพียงการฆ่าตัวตายหรือพยายามฆ่าตัวตายได้ และ 4) วิธีการฆ่าตัวตาย โดยชาวนาที่เลือกใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพในการเอาชีวิตจะฆ่าตัวตายสำเร็จมากกว่าโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อชาวนาไม่ได้เคลื่อนไหวเรียกร้องในทางการเมือง

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในรอบ 20 ปีที่ผ่านมา ในประเทศไทยมีการฆ่าตัวตายของชาวนามาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปี 2541, 2551, 2557 และ 2558 เป็นปีที่มีชาวนาไทยฆ่าตัวตายมากกว่าปีอื่น ๆ เมื่อพิจารณารายเดือนพบว่า มีเหตุการณ์ชาวนาฆ่าตัวตายจำนวนมากในช่วงเดือนกันยายน และเดือนตุลาคม และอีกช่วงหนึ่ง คือ เดือนกุมภาพันธ์ และเดือนมีนาคม ซึ่งสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์การฆ่าตัวตาย เวลา และพื้นที่ ทั้งนี้เพราะ 1) อาชีพชาวนาเป็นอาชีพที่ต้องพึ่งพาทรัพยากร ฤดูกาล และแหล่งน้ำ อาชีพชาวนาจึงวางอยู่บนความคาดหวังว่าจะมีที่ดินสำหรับทำนา ไม่มีภัยธรรมชาติ อันได้แก่ โรคและแมลงศัตรูข้าวระบาด ไม่เผชิญภาวะน้ำท่วมหรือน้ำแล้ง จนทำให้ผลผลิตเสียหาย เมื่อได้ผลผลิตแล้วก็หวังว่าจะขายข้าวได้ราคาที่ไม่ต่ำเกินไป จนทำให้มีรายได้ไม่เพียงพอสำหรับการชำระหนี้ โดยยังไม่รวมถึงการดำรงชีวิต และลงทุนในการทำนารอบต่อไป ดังนั้นตลอดระยะเวลาตามวิถีการผลิตและกลไกตลาดหากมีปัจจัยที่ทำให้ผลผลิตไม่เป็นไปตามความคาดหวังของชาวนาย่อมเป็นเงื่อนไขที่ทำให้ชาวนาตกอยู่ในสภาวะผิดหวังและมีความเสี่ยงที่จะฆ่าตัวตาย และ 2) การเผชิญเหตุการณ์เฉพาะซึ่งผิดไปจากวิถีการผลิตปกติ มักเป็นปัญหาเฉพาะแบบฉับพลัน ณ ขณะหนึ่ง ๆ แต่เนื่องจากในอดีตถึงแม้จะมีบางปีที่ชาวนามีการฆ่าตัวตายสูง แต่ก็ไม่มีปีใดปีหนึ่งที่มีเหตุการณ์เฉพาะที่ชาวนาไม่คาดคิดมาก่อนเกิดขึ้น เช่น เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลที่ทำให้รายได้ชาวนาลดลง ไม่มีที่ดิน หรือประสบภัยธรรมชาติรุนแรงเกินกว่าปกติ จากข้อมูลพบว่า ในเดือนกุมภาพันธ์ของปี 2557 เพียงเดือนเดียวมีเหตุการณ์การฆ่าตัวตายสำเร็จถึง 6 ราย แต่เมื่อนับรวมกับเหตุการณ์การฆ่าตัวตายระหว่าง มกราคม – มีนาคม 2557 พบว่ามีชาวนาฆ่าตัวตายทั้งสิ้น 9 ราย สาเหตุที่มีการฆ่าตัวตายของชาวนาจำนวนมากในช่วงเวลาดังกล่าวนั้น เกี่ยวข้องกับการดำเนินนโยบายของรัฐบาลซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ชาวนาไม่ได้คาดการณ์

ไว้ล่วงหน้าว่าจะมีความล่าช้าในการเบิกจ่ายเงินจำนำข้าวของชาวนา ความล่าช้าดังกล่าวเริ่มขึ้นตั้งแต่ปลายปี 2556 เนื่องจากรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ประสบปัญหาการบริหารเงินหมุนเวียนของโครงการรับจำนำข้าว ภายหลังการยุบสภาในวันที่ 9 ธันวาคม 2556 ทำให้รัฐบาลจึงอยู่ในสถานะรัฐบาลรักษาการ ขณะที่มีการประท้วงทางการเมืองของกลุ่ม กปปส. ที่ผนวกรวมเข้ากับกลุ่มชาวนาที่เดินทางมาเรียกร้องให้รัฐบาลเร่งจ่ายเงิน ทำให้รัฐบาลขาดเสถียรภาพซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณ อีกทั้งการเลือกตั้งในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557 กลับไม่ได้รัฐบาลที่จะแก้ปัญหาความล่าช้าของโครงการฯ ประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงเวลาใกล้ถึงกำหนดชำระหนี้เงินกู้ที่ชาวนากู้มาตั้งแต่ต้นฤดูการทำนา ขณะนั้นสถาบันการเงินของรัฐ ได้แก่ ธ.ก.ส. ก็ดำเนินการเร่งรัดให้ชาวนาชำระหนี้เงินกู้ตามกำหนดเวลา เนื่องจากต้องปิดบัญชีประจำปีของธนาคารในวันที่ 31 มีนาคม การทำงานของ ธ.ก.ส. จึงวางอยู่บนฐานทางกฎหมายซึ่งสามารถบังคับเอาผิด ปรับ ยึดทรัพย์สินของชาวนาได้ตามกฎหมาย สอดคล้องกับเหตุการณ์ที่พบว่า ชาวนาที่เป็นหนี้กับ ธ.ก.ส. กองทุนหมู่บ้านและสหกรณ์มีส่วนการฆ่าตัวตายสำเร็จสูงกว่าผู้ที่เป็นหนี้นอกระบบ กรณีนี้จึงสะท้อนการทำงานของทั้งนโยบายรัฐและสถาบันการเงินของรัฐในเชิงนิติศาสตร์ โดยไม่เอาหลักมนุษยศาสตร์หรือรัฐศาสตร์มาใช้ในการบริหาร

สำหรับการฆ่าตัวตายของชาวนาที่เกิดขึ้นในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2541 จำนวนถึง 5 ราย เป็นชาวนาที่เผชิญกับปัญหาที่ดินทับซ้อนกับอุทยานแห่งชาติหรือกรมป่าไม้ รวมถึงถูกนายทุนยึดที่ดินทำกิน บริบทสำคัญที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าวคือ มีการชุมนุมของสมาชิกคนจนเพื่อให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาที่รัฐบาลกล่าวหาว่า ประชาชนบุกรุกป่าสงวนแห่งชาติ (การเรียกร้องที่ดินทำกินระหว่าง พ.ศ. 2538 – 2548, มปป.) โดยรัฐบาลพลตรี ทยไญยธรรมมีมติคณะรัฐมนตรีให้กันแนวเขตชุมชนและที่ทำกินของชาวบ้านออกจากเขตป่าสงวน แล้วให้กรมป่าไม้ดำเนินการส่งมอบพื้นที่ให้ สปก. นำไปปฏิรูปที่ดิน (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2541) โดยตามกฎหมาย ถือว่าประชาชนที่มีที่ดินทับซ้อนพื้นที่ป่าถือครองที่ดินโดยมิชอบด้วยกฎหมาย จะต้องได้รับการจัดสรรที่ดินโดยวิธีการปฏิรูปที่ดินเท่านั้น (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2541ข)

การฆ่าตัวตายอีกเวลาหนึ่งที่น่าสนใจ คือ ในปี 2558 มีชาวนาจำนวน 4 ราย ฆ่าตัวตายในเดือนกรกฎาคมซึ่งไม่เคยพบเหตุการณ์ชาวนาฆ่าตัวตายในเดือนนี้มาก่อน โดยเป็นชาวนาที่ประสบปัญหาภัยแล้งจนต้นข้าวแห้งตาย ซึ่งหากเปรียบเทียบกับฤดูกาลตามปกติของไทย ช่วงเดือนมิถุนายนถือเป็นจุดเริ่มต้นของฤดูฝน แน่นอนว่าหากฝนตกตามฤดูกาล ในเดือนกรกฎาคมปริมาณน้ำในนาข้าวย่อมมีเพียงพอให้ต้นข้าวเจริญเติบโต แต่เนื่องจากประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากปัญหาเอลนีโญซึ่งทำให้อากาศแปรปรวนประสบภัยแล้งยาวนานจึงส่งผลกระทบต่อชาวนาซึ่งเป็นอาชีพที่พึ่งพาธรรมชาติ ขณะที่ฝ่ายรัฐบาลบริหารจัดการน้ำโดยให้ความสำคัญกับคนในเมืองมากกว่าเกษตรกรซึ่งเป็นคนชนบท ดังจะเห็นได้จากตั้งแต่ปลายปี 2557 รัฐบาลประกาศห้ามทำนาปรัง (คม ชัด ลึก, 2557 และ ประชาไท, 2558) เพื่อเก็บรักษาน้ำไว้สำหรับอุปโภค บริโภค ผลิตน้ำประปา และผลักดันน้ำเค็ม ซึ่งการประกาศห้ามทำนา รวมถึงการมีระบบชลประทานที่เลือกจัดสรรน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคให้แก่คนในเมืองมากกว่า (ข่าวสด, 2558) ทำให้ชาวนาไม่สามารถดำเนินวิถีชีวิตการทำนาตามปกติต่อไปได้

ข้อคิดข้อหนึ่ง ที่ได้จากงานวิจัยนี้คือ พื้นที่ทางสังคมหรือพื้นที่ทางการเมืองถือเป็นประเด็นสำคัญที่สามารถชะลอการฆ่าตัวตายสำเร็จได้ โดยงานวิจัยนี้พบว่า ชาวนาที่ไม่มีการเคลื่อนไหว

เรียกร้องกับรัฐหรือหน่วยงานต่างๆ จะประสบความสำเร็จในการฆ่าตัวตายมากกว่าชาวนาที่มีการเคลื่อนไหวรวมตัวกันเพื่อให้ทางรัฐบาลมาแก้ไขปัญหาที่ชาวนาประสบ จึงเป็นข้อสังเกตได้ว่า ในกรณีที่ชาวนาเผชิญกับปัญหาในการทำนา หากมีพื้นที่ทางสังคมหรือพื้นที่การเมืองให้ชาวนาเรียกร้องผลประโยชน์ของตนเอง และใช้วิธีการฆ่าตัวตายในระดับเพียงเป็นสัญลักษณ์ว่าจะฆ่าตัวตาย อัตราการฆ่าตัวตายของชาวนาที่ประสบปัญหาดังกล่าวข้างต้น น่าจะมีแนวโน้มลดลง

ข้อมูลการฆ่าตัวตายของชาวนาระหว่างวันที่ 9 พฤศจิกายน 2540 – 5 มกราคม 2548 ซึ่งอยู่ในระยะเวลาที่ตรงกับเวลาที่รัฐบาลของนายชวน หลีกภัย และพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร (ยศในขณะนั้น) เป็นผู้บริหารประเทศ พบว่า มีสัดส่วนของเหตุการณ์การฆ่าตัวตายซึ่งเป็นเพียงการขู่และพยายามฆ่าตัวตายเท่า ๆ กับจำนวนของผู้ที่ฆ่าตัวตายสำเร็จ (ขู่และพยายามฆ่าตัวตาย 8 ราย และฆ่าตัวตายสำเร็จ 9 ราย) ขณะที่ในปี 2557 – 2558 ซึ่งอยู่ในสถานการณ์ที่ชาวนาไม่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐด้านการอุดหนุนราคาข้าวทั้งการประกันราคาและจำนำข้าว (กรุงเทพมหานครจอนไลน์, 2557) และมีอุปสรรคในการทำนาเนื่องจากขาดน้ำ ทั้งเป็นช่วงเวลาที่ชาวนาไม่สามารถแสดงออกหรือเรียกร้องหรือเคลื่อนไหวทางการเมืองได้ตามปกติภายใต้คำสั่งที่ 3/2558 เรื่อง การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติ ทำให้เห็นแนวโน้มว่า ชาวนามีความเสี่ยงที่จะฆ่าตัวตายสำเร็จจำนวนเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นคือ ตั้งแต่ 22 พฤษภาคม 2557 – 31 ธันวาคม 2558 มีเหตุการณ์ชาวนาฆ่าตัวตายเกิดขึ้นโดยเป็นการฆ่าสำเร็จทั้งหมดทั้งสิ้นถึง 13 ราย

การศึกษาเหตุการณ์การฆ่าตัวตายของชาวนาในรอบ 20 ปีด้วยมุมมองสังคมวิทยาจึงสะท้อนให้เห็นว่า การฆ่าตัวตายของชาวนาเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดจากช่องว่างระหว่างความคาดหวังกับสภาพความเป็นจริงที่ชาวนาเผชิญอยู่ ทั้งนี้หากชาวนาไม่มีพื้นที่ในการขอรับความช่วยเหลือหรือเรียกร้องผลประโยชน์จากรัฐ จะยิ่งเร่งระยะเวลาให้เกิดชนวนกระตุ้นให้ชาวนาฆ่าตัวตายสำเร็จเร็วขึ้น ในทางกลับกัน หากมีพื้นที่ให้ชาวนาต่อรองผลประโยชน์หรือร้องขอความช่วยเหลือได้ อาจจะสามารถแปลงเปลี่ยนจากการฆ่าตัวตายสำเร็จเป็นการขู่ว่าจะฆ่าตัวตายหรือพยายามฆ่าตัวตายได้ ซึ่งทั้งหมดนี้ชี้แนะให้เห็นว่า หากรัฐไม่สามารถเป็นที่พึ่งหรือให้ความหวังว่า จะเป็นที่พึ่งของประชาชนได้ รัฐจะเป็นมาตรการทางอ้อมโดยไม่รู้ตัว

เอกสารอ้างอิง

- การเรียกร้องที่ดินทำกินระหว่าง พ.ศ. 2538 – 2548. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2559. จาก <http://ag-ebook.lib.ku.ac.th/ebooks/2015/20150148/files/assets/flash/pages/page0670.swf>.
- กรมสุขภาพจิต. (2557). อัตราการฆ่าตัวตายต่อประชากรหนึ่งแสนคน ประจำปี 2556. สืบค้นเมื่อ 16 พฤษภาคม 2558, จาก <http://www.dmh.go.th/report/suicide/download/dl.asp?id=146>.
- กรมชลฯ ขอความร่วมมืองดทำนาปรัง ประยุทธ์เตือน ทำมีปัญหาน้ำนอน. (2558, 14 กันยายน). ประชาไท. สืบค้นเมื่อ 16 มกราคม 2559, จาก <http://prachatai.org/journal/2015/09/61389>.

- ชวานาร้องให้ทนายช่วยตาย: น้อยใจห้ามสูบน้ำเสียสละเพื่อ‘กทม.’. (2558, 19 ตุลาคม). *ข่าวสด*, น. 1, น. 14, น. 15.
- ชวานาโอด! มาตรการงดทำนาปรัง. (2557, 7 ตุลาคม). *คม ชัด ลึก*.
- บุญยกพ ลิทธิพรอนันต์. (2550). *ฆ่าตัวตายเพราะโรคซึมเศร้า*. กรุงเทพฯ: ไกลหมอ.
- พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. (2555). การอธิบายเชิงหน้าที่และโครงสร้างเป็นการอธิบายเชิงสาเหตุหรือไม่. *วารสารร่มพญักษ์*, 33(1), 66 – 88.
- พันธุ์วิภา เหมือนเพชร. (2554). แบบอย่างการฆ่าตัวตายจากหนังสือพิมพ์ไทยรายวัน (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ระบบสถิติทางทะเบียน กระทรวงมหาดไทย. *จำนวนประชากรแยกอายุทั่วประเทศ*. สืบค้นเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2559. จาก http://stat.dopa.go.th/stat/statnew/upstat_age_disp.php
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2541ก, 30 มิถุนายน). การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้.
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2541ข, 27 ตุลาคม). กระทุ้งถามที่ 251 ร. เรื่อง การออกเอกสารสิทธิในเขตปฏิรูปที่ดิน.
- สังเิก‘จำนำ-ประกัน’ข้าว. (2557, 14 มิถุนายน). *กรุงเทพธุรกิจออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 16 มกราคม 2559, จาก <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/588185?view=desktop>.
- Census Bureau, United States. (2015). *World Population*. Retrived January 16, 2016. from https://www.census.gov/population/international/data/worldpop/table_population.php.
- Jacobs, Jerry. (1982). *The Moral Justification of Suicide*. Illinois: Charles C Thomas.
- Moksony, F. (2001). Victims of change or victims of backwardness? Suicide in rural Hungary. *The small transformation. Society, economy and politics in Hungary and the new European architecture, Budapest, Akadémiai Kiadó*, 366-376.
- _____. (2003). Place of Birth and Suicide in Hungary: Is There a Regional Subculture of Self-Destruction?. *Archives of Suicide Research*. 7(4), 341-352.
- Rujipak, Thanyalax. (2000). *Homocide-Linked Suicide in Thai Society: An Analysis of Reported in Thai Daily Newspapers between 1979 – 1999*. Master of Art (Population and Social Research). Mahidol University.
- Taylor, S. (1988). *The Sociology of Suicide*. London: Longman.
- Traskman-Bendz, L. & Mann, J. J. (2000). Biological Aspects of Suicidal Behavior: Chapter 4. In Hawtron, Keith and Heeringen, Kees van (editors). *The International Handbook of Suicide and Attempted Suicide*. NY: John Wiley&Sons.
- UnniBille-Brahe. (2000). Sociology and Suicidal Behaviour: Chapter 12, in Keith Hawtron and Kees van Heeringen (editors), *The International Handbook of Suicide and Attempted Suicide*. NY: John Wiley&Sons.

- Williams, J. Mark G. and Pollock, Leslie R. (2000). The Psychology of Suicidal Behaviour: Chapter 5. In Hawton, Keith and Heeringen, Kees van (editors). *The International Handbook of Suicide and Attempted Suicide*. NY: John Wiley&Sons.
- World Health Organization. (2015). Suicide data. Retrived June 4, 2015. from http://www.who.int/mental_health/prevention/suicide/suicideprevent/en/.